

Op zoek naar de juiste afslag: tijd voor een evaluatie van kunstgras

De kunstgrasmarkt staat op een belangrijk kruispunt. Volgens Chris van Genugten en Rob Heusinkveld van Tarkett Sports is het tijd voor een brede evaluatie met marktpartijen, gemeenten, adviseurs, de KNVB en gebruikers. Niet om elkaar de maat te nemen, maar om vast te stellen waar de sector nu staat en welke kant zij op wil. Vooral de ontwikkelingen rond mineral-fill- en nonfill-voetbalvelden vragen volgens hen om een gezamenlijke reflectie.

Auteur: Wijnand Meijboom

Van Genugten en Heusinkveld zien veel nieuwe ontwikkelingen in de markt en vrezen dat keuzes gemaakt blijven worden op basis van de goedkoopste prijs. Mineral-fill-systemen hebben inmiddels hun plek op de markt veroverd, terwijl tegelijkertijd verschillende nonfill-velden binnen innovatietrajecten worden aangelegd. Volgens hen is daarmee een moment aangebroken om de ervaringen uit de praktijk naast de ambities voor de toekomst te leggen. Tarkett Sports behoort tot de bedrijven die al vroeg hebben ingezet op mineral-fill-systemen. Heusinkveld: 'Wij zijn bijna zes jaar geleden begonnen met mineral fill. Er is inmiddels veel ervaring opgedaan, maar eigenlijk staan we nog steeds in de kinderschoenen van die ontwikkeling.' Volgens hem zou de aandacht daarom vooral moeten uitgaan naar verdere kwaliteitsverbetering. Daarbij noemt hij onder meer de ervaringen van spelers, duurzaamheid van de constructie, onderhoud en prestaties op langere termijn.

De mannen van Tarkett Sports constateren dat in aanbestedingen nog vaak sterk wordt gestuurd op prijs. Daardoor ontstaat volgens Van Genugten en Heusinkveld de neiging om systemen te ontwikkelen die precies aan de minimumeisen voldoen, zonder extra marges voor duurzaamheid of gebruikskwaliteit. Volgens Van Genugten bestaat het risico dat producten wel aan de laboratoriumeisen voldoen, maar op langere termijn sneller kwaliteitsverlies laten zien. 'Je kunt een product ontwikkelen dat de norm haalt, maar de vraag is hoe dat veld er over vier of vijf jaar bij ligt.' De zorg van Tarkett Sports richt zich niet zozeer op individuele producten of leveranciers, benadrukken beide mannen, maar op een bredere ontwikkeling in de markt. Volgens hen worden bij mineral-fill-systemen steeds vaker de ondergrenzen van normen opgezocht.

Standaard

Waar de eerste generatie mineral-fill-velden volgens hen een bepaalde standaard neerzette, zien zij nu producten verschijnen met minder vezels of andere keuzes in de opbouw van het systeem. Dergelijke systemen kunnen volgens hen bij oplevering voldoen aan de gestelde eisen, maar bieden mogelijk minder kwaliteit voor de toekomst. Ook bij de keuze van het zand zien zij die ontwikkeling terug. Volgens Van Genugten zijn er systemen die gebruikmaken van standaard zand, terwijl eerder bewust voor specifieke zandsoorten werd gekozen. Dat kan op korte termijn kosten besparen, maar volgens hem ook gevolgen hebben voor het speelcomfort en het onderhoud op langere termijn. 'Je kunt een veld binnen de normen opleveren, maar uiteindelijk spelen de gebruikers erop. Die bepalen of een systeem in de praktijk ook bevalt', vult Heusinkveld aan.

Drie productgroepen

Heusinkveld onderscheidt grofweg drie productgroepen die momenteel naast elkaar bestaan, als het gaat om mineral gevulde en nonfill voetbalvelden. De eerste groep bestaat uit de regu-

> 'Je kunt een product ontwikkelen dat de norm haalt, maar de vraag is hoe dat veld er over vier of vijf jaar bij ligt'

liere mineral-fill-systemen die inmiddels door meerdere leveranciers worden aangeboden. De tweede groep bestaat uit zwaardere mineral-fill-constructies, waarin meer materiaal en vezels worden verwerkt. Volgens hem worden binnen die groep verschillende technische keuzes gemaakt, die ook tot verschillende gebruikerservaringen kunnen leiden. De derde groep bestaat uit de nonfill-systemen die momenteel vooral binnen innovatietrajecten worden toegepast. Volgens Heusinkveld worden die drie richtingen vaak afzonderlijk bekeken, terwijl juist een vergelijking van de praktijkervaringen waardevolle

‘Normherziening moet samengaan met evaluatie’

informatie kan opleveren. Daarbij gaat het volgens hem niet alleen om technische prestaties, maar ook om zaken als onderhoud, speelcomfort, duurzaamheid en levensduur.

De actuele discussie over normering maakt zo’n gewenste evaluatie volgens Tarkett Sports extra relevant. Door voetbalbond KNVB wordt gekeken naar bestaande prestatie-eisen en beoordelingscriteria. Van Genugten vindt dat een herziening van normen niet los gezien kan worden van de praktijkervaringen die inmiddels zijn opgedaan. ‘Normherziening moet samengaan met evaluatie.’ Volgens hem dreigt anders het gevaar dat normen uitsluitend vanuit één perspectief worden aangepast, terwijl de gevolgen voor gebruikers, beheerders en andere betrokkenen onvoldoende worden meegenomen. De sector heeft volgens Tarkett Sports inmiddels voldoende ervaring opgebouwd om bredere conclusies te kunnen trekken. Daarbij zouden niet alleen leveranciers, maar ook gemeenten, adviseurs, sportverenigingen en spelers betrokken moeten worden.

Een belangrijk thema in het gesprek met Van Genugten en Heusinkveld is het belang van gebruikerservaringen. Volgens Heusinkveld is technische certificering slechts één onderdeel van het verhaal. Uiteindelijk gaat het om de vraag hoe een veld in de praktijk functioneert. Tarkett Sports heeft daarom in het verleden regelmatig gebruikerservaringen verzameld bij spelers en verenigingen. Volgens dit bedrijf zouden dergelijke praktijkgegevens een grotere rol mogen spelen in discussies over toekomstige eisen en kwaliteitsniveaus. ‘Geen bericht is goed bericht, zou je kunnen zeggen’, zegt Heusinkveld. ‘Maar je moet wel blijven luisteren naar de gebruikers.’

Praktijkvoorbeeld

Daarbij noemt hij een recent praktijkvoorbeeld uit Zuid-Limburg. Tarkett Sports legde daar vorig jaar twee velden aan waarbij vanwege de beperkte beschikbaarheid gebruik werd gemaakt van zand uit Duitsland. Op papier voldeed dit materiaal aan alle gestelde eisen en normen. Toch bleek in de praktijk dat het zand net wat minder rond was dan verwacht, waardoor spelers het veld als minder prettig ervoeren. ‘Het veld voldeed aan alle voorschriften, maar dat betekent niet automatisch dat gebruikers het ook als optimaal ervaren’, aldus Heusinkveld. Samen met de aannemer, opdrachtgever en de vereniging besloot Tarkett Sports daarop het systeem aan te passen. Het gebruikte zand werd vervangen door een rondere variant. De aanpassing is onlangs uitgevoerd; de eerste reacties uit de praktijk zijn volgens Heusinkveld positief. Voor hem onderstreept dat voorbeeld hoe de ontwikkeling van kunstgrassystemen volgens Tarkett Sports zou moeten verlopen. Niet alleen kijken naar normen en certificeringen, maar ook naar de ervaringen van spelers en beheerders. ‘Juist daar leer je waar verbetering mogelijk is.’

Van Genugten en Heusinkveld benadrukken dat hun oproep niet bedoeld is als pleidooi voor één specifiek type veld. Volgens hen kunnen mineral-fill-, organische infill- en nonfill-systemen allemaal een plaats hebben binnen de markt, mits keuzes worden gebaseerd op praktijkervaringen, kwaliteit en een realistische beoordeling van duurzaamheid en levensduur. Daarbij wijzen zij erop dat de sector voor belangrijke keuzes staat. De komende jaren zullen normen, aanbestedingen en productontwikkelingen bepalen hoe de volgende generatie kunstgrasvelden eruit komt te zien. Volgens Van Genugten moet de sector daarbij meerdere belangen tegelijk blijven afwegen. ‘Kunstgras moet betaalbaar blijven, duurzaam zijn en ook op de lange termijn goed bespeelbaar blijven.’

Volgens Van Genugten is de hele markt gebaat bij een gezamenlijke langetermijnvisie. ‘Prijs en commerciële belangen horen bij onze markt en houden ons allemaal scherp. Maar ze mogen niet bepalen waar de ondergrens van kwaliteit komt te liggen. Een norm moet een basis zijn, niet het einddoel.’ Daarom pleit hij voor een gezamenlijke evaluatie met gemeenten, adviseurs, sportverenigingen, de KNVB, producenten en andere marktpartijen. Daarbij moeten niet alleen prijs en prestaties bij oplevering worden meegewogen, maar juist ook kwaliteit, onderhoud, duurzaamheid, levensduur en ervaringen uit de praktijk. ‘We hoeven het niet allemaal over dezelfde technische oplossing eens te zijn. Maar we moeten wel gezamenlijk blijven bepalen wat we onder een goed en duurzaam kunstgrasveld verstaan. Uiteindelijk ontwikkelen, bouwen en beheren we die velden voor één groep: de spelers.’

Chris van Genugten

Rob Heusinkveld

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!